

ЛЬВІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра менеджменту та міжнародного бізнесу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. ректора

В.М. Миронюк

« 19 » серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 2.5. – Міжнародне право

(код і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти

другий (магістерський) рівень

галузь знань

07 «Управління та адміністрування»

спеціальність

073 «Менеджмент»

освітньо-професійна програма

«Менеджмент організацій і адміністрування»

компонент освітньо-професійної програми

вибіркова

мова викладання

українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародне право» для здобувачів освіти ВНЗ «ПрАТ «Львівський інститут менеджменту»

Розробник:

старший викладач, кандидат географічних наук / В. М. Миронюк /
/посада, науковий ступінь та вчене звання/ /підпис/ /ініціали та прізвище/

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри фундаментальних економічних та природничих дисциплін
Протокол № 1 від 11 серпня 2022 року

Робоча програма розглянута та схвалена науково-методичною радою Львівського інституту менеджменту
Протокол № 1 від 12 серпня 2022 року

Гарант освітньої програми

М. Д. Янків /
/підпис/ /ініціали та прізвище/

1. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/год.	3/90	3/90
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	40	12
• лекційні заняття, год.	20	6
• семінарські заняття, год.	-	-
• практичні заняття, год.	20	6
• лабораторні заняття, год.	-	-
Усього годин самостійної роботи, у т.ч.:	51	78
• контрольні роботи, к-сть/год.	-	-
• розрахункові (розрахунково-графічні) роботи, к-сть/год.	-	-
• індивідуальне науково-дослідне завдання, к-сть/год.	-	-
• підготовка до навчальних занять та контрольних заходів, год.	50	78
Іспит	•	•

Частка аудиторного навчального часу здобувача освіти у відсотковому вимірі:

денної форми навчання – 44,4%

заочної форми навчання – 13,3%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни:

опанування студентами цілісного уявлення про міжнародне право як особливої системи права, його структури, предмета та суб'єктів, джерел та основних його галузей, а також отримання навичок роботи з міжнародними нормативно-правовими документами, їх грамотної класифікації, визначення проблем, що виникають при його застосуванні та шляхів їх усунення.

2.2. Завдання навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми є:

- надати знання студентам щодо приватноправових відносин у міжнародному праві;
- навчити їх творчо підходити до вирішення різноманітних завдань, навчити студентів застосовувати відповідні норми чинного законодавства при вирішенні практичних завдань та використовувати інформацію для прийняття рішення;
- навчити теоретичних засад та практичних вмінь правомірної поведінки у сфері бізнесу із іноземним елементом;
- оволодіти нормами міжнародного приватного права щодо діяльності суб'єктів господарювання;
- пояснити зміст основних юридичних категорій міжнародного приватного права;

– розкрити особливості застосування колізійних норм у міжнародному приватному праві та правової кваліфікації у правовідносинах з іноземним елементом.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів освіти компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.
----	--

Загальні компетентності:

ЗК 02	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузейзнань/видів економічної діяльності).
ЗК 05	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК 07	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні компетентності:

СК 01	Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.
СК 13	Здатність аналізувати і розв'язувати завдання щодо регулювання міжнародних економічних відносин.

2.3. Результати навчання відповідно до освітньої програми та методи їх оцінювання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі програмні **результати навчання**:

	Результат навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання рівня досягнення результатів навчання
ПРН 06	Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.	Лекції, практичні заняття – інформаційно-рецептивний метод, репродуктивний метод, евристичний метод, метод проблемного викладу, самостійна робота – репродуктивний метод, дослідницький метод	Поточний контроль – виконання та захист практичних робіт, усне та фронтальне опитування
ПРН 07	Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.	Лекції, практичні заняття – інформаційно-рецептивний метод, репродуктивний метод, евристичний метод, метод проблемного викладу, самостійна робота – репродуктивний метод, дослідницький метод	Поточний контроль – виконання та захист практичних робіт, усне та фронтальне опитування

	Результат навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання рівня досягнення результатів навчання
ПРН 16	Здатність забезпечувати діяльність у міжнародному правовому полі.	Лекції, практичні заняття – інформаційно-рецептивний метод, репродуктивний метод, евристичний метод, метод проблемного викладу, самостійна робота – репродуктивний метод, дослідницький метод	Поточний контроль – виконання та захист практичних робіт, усне та фронтальне опитування

2.4. Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: базові знання з дисциплін: «Корпоративне управління», «Управління проектами», «Фінансовий менеджмент», «Цивільний захист», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств», «Управління економічною безпекою бізнесу», «Міжнародний бізнес», «Креативний менеджмент», «Діловий протокол», «Психологія лідерства», що необхідні для опанування компетентностями.

Постреквізити: знання, отримані під час вивчення навчальної дисципліни, будуть використовуватись при проходженні переддипломної практики, написанні кваліфікаційної роботи та у практичній діяльності.

3. Анотація навчальної дисципліни

Міжнародне право - це єдина правова система, яка має можливість регулювати відносини між державами та іншими суб'єктами. За допомогою міжнародного права, держави, встановлюють загальноприйняті стандарти поведінки, що є засобом міжнародного співробітництва у різних галузях суспільного життя.

Міжнародні відносини здійснюють вплив не тільки на життя суспільства, але і на кожну людину окремо. Однією з особливостей міжнародного права є система цього права, яка полягає в тому, що вона не входить до будь якої національної системи права і не включає норм національного права. Виходячи з цього звання міжнародних норм необхідно не тільки безпосереднім учасникам міжнародних зв'язків, але й усім хто бажає орієнтуватися в світовій політиці та економіці, хто зайнятий у бізнесі, або займається.

Вивчення курсу “Міжнародне право” ґрунтується на ознайомленні з його особливостями, основними поняттями, категоріями, інститутами. Воно припускає отримання навиків роботи з міжнародними договорами та іншими міжнародно-правовими актами, а також їх тлумачення та застосування в конкретних ситуаціях міжнародного життя.

4. Опис навчальної дисципліни

4.1. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	<p>ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ № 1. "ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА"</p> <p>Тема 1. "Поняття та особливості сучасного міжнародного права"</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне право – особлива правова система. 2. Походження терміну "міжнародне право". Вплив природно-правових теорій та теорій позитивізму на визначення міжнародного права. 3. Періодизація історії міжнародного права. 4. Взаємодія міжнародного і національного права. 5. Сучасні концепції сутності і юридично обов'язкової сили міжнародного права. <p>Література: 1, 2, 4, 6, 9, 14.</p>	3	1,0
2	<p>Тема 2. "Суб'єкти сучасного міжнародного права"</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і види суб'єктів міжнародного права. 2. Держави – основні суб'єкти міжнародного права. Міжнародна правосуб'єктність України. 3. Визнання держав та урядів у міжнародному праві. 4. правонаступництво держав щодо міжнародних договорів, державної власності та державних архівів. 5. Правосуб'єктність міждержавних організацій. 6. Державоподібні утворення. 7. Міжнародна правосуб'єктність народів і націй, що борються за національне визволення. 8. Проблема визнання міжнародної правосуб'єктності за іншими учасниками міжнародних відносин. <p>Література: 8, 9, 10, 12.</p>	1	0,5
3	<p>Тема 3. "Міжнародно-правова відповідальність"</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття міжнародно-правової відповідальності. 2. Підстави міжнародно-правової відповідальності. Обставини, що виключають відповідальність держав. 3. Класифікація міжнародних правопорушень. 4. Види і форми міжнародної відповідальності держав. 5. Санкції та контрзаходи. <p>Література: 5, 9, 11.</p>	1	1,0
4	<p>ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. "ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ. ПРАВО ЗОВНІШНИХ ЗНОСИН"</p> <p>Тема 4. "Право міжнародних договорів: поняття, принципи, стадії укладання"</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та джерела права міжнародних договорів. 2. Періодизація історичного розвитку права міжнародних договорів. 3. Поняття міжнародного договору в сучасній доктрині і практиці. 4. Принцип pacta sunt servanda. 5. Повноваження на ведення переговорів. Прийняття тесту договору. 	2	0,5

№ з\п	Назви тем	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
	6. Встановлення автентичності тексту договору. 7. Згода на обов'язковість договору. 8. Реєстрація міжнародних договорів. Література: 9, 10, 11.		
5	Тема 5. "Дипломатичне право" План 1. Поняття, джерела та система права зовнішніх зносин. 2. Органи зовнішніх зносин: загальна характеристика. 3. Зарубіжні постійні і тимчасові органи зовнішніх зносин. 4. Встановлення дипломатичних відносин і організація дипломатичних представництв. Початок і закінчення дипломатичної місії. 5. Структура та персонал дипломатичних представництв. Класи та ранги дипломатичних агентів. Дипломатичний корпус. 6. Функції дипломатичних представництв і засоби їх здійснення. 7. Дипломатичні привілеї та імунітети. Література: 3, 5, 11.	3	0,5
6	ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ № 3. "ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ" Тема 6. Право міжнародних організацій План 1. Поняття і розвиток права міжнародних організацій. 2. Історія створення та правова природа Організації Об'єднаних Націй. 3. Система органів ООН. 4. Генеральна Асамблея ООН та Рада Безпеки ООН. 5. Міжнародний Суд ООН. 6. Спеціалізовані та інші установи системи ООН. 7. Регіональні міжнародні організації і правова природа їхнього створення та функціонування. Література: 1, 9, 10, 12, 14	2	0,5
7	ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ №4. "ПРАВА ЛЮДИНИ І МІЖНАРОДНЕ ПРАВО. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО У ПЕРІОД ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ" Тема 7. "Права людини і міжнародне право" План 1. Концепція прав людини та її втілення у міжнародному праві. 2. Основні універсальні міжнародні акти з захисту прав людини. 3. Міжнародний механізм захисту прав людини. 4. Європейський суд з прав людини. Порядок звернення до Європейського суду з прав людини. Література: 1, 2, 11.	2	0,5
8	Тема 8. "Правове положення учасників збройних конфліктів" План 1. Учасники збройних конфліктів. 2. Початок війни і його правові наслідки. Театр війни. 3. Нейтралітет під час війни.	3	0,5

№ з/п	Назви тем	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
	4. Режим військової окупації. 5. Заборонені засоби і методи ведення воєнних дій. 6. Закони і звичаї війни. 7. Захист цивільного населення під час збройного конфлікту. 8. Режим військового полону. 9. Закінчення війни та його правові наслідки. Література: 8, 9, 15		
9	Тема 9. "Мирне врегулювання міжнародних спорів" План 1. Поняття міжнародного спору. 2. Загальна характеристика мирних засобів вирішення міжнародних спорів. 3. Дипломатичні переговори. Консультації. 4. Добрі послуги та посередництво. 5. Міжнародні слідчі та узгоджувальні комісії. 6. Міжнародна судова процедура. 7. Міжнародний арбітраж. Література: 1, 8, 10	2	1,0
	ВСЬОГО	20	6

4.2. Практичні (семінарські, лабораторні) заняття

№ з/п	Назви тем	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	Поняття та особливості сучасного міжнародного права	2	0,5
2.	Суб'єкти сучасного міжнародного права	2	1
3.	Міжнародно-правова відповідальність	2	0,5
4.	Право міжнародних договорів: поняття, принципи, стадії укладання	2	0,5
5.	Дипломатичне право	2	1
6.	Право міжнародних організацій	2	0,5
7.	Права людини і міжнародне право	3	0,5
8.	Правове положення учасників збройних конфліктів	2	0,5
9.	Мирне врегулювання міжнародних спорів	3	1
	Всього	20	6

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Найменування робіт	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Поняття та особливості сучасного міжнародного права	6	8
2	Суб'єкти сучасного міжнародного права	6	10
3	Міжнародно-правова відповідальність	6	8
4	Право міжнародних договорів: поняття, принципи, стадії укладання	6	8
5	Дипломатичне право	5	10

6	Право міжнародних організацій	6	9
7	Права людини і міжнародне право	6	8
8	Правове положення учасників збройних конфліктів	5	8
9	Мирне врегулювання міжнародних спорів	4	9
	Разом	50	78

5. Опис методів діагностики знань

Поточний контроль на лекційних заняттях проводиться з метою виявлення готовності студента до занять у таких формах:

- вибіркове усне опитування перед початком занять;
- оцінка активності студента у процесі занять, внесених пропозицій, оригінальних рішень, уточнень і визначень, доповнень попередніх відповідей і т. ін.

Контрольні запитання поділяються на:

- а) тестові завдання – вибрати вірні відповіді;
- б) проблемні – створення ситуацій проблемного характеру;
- в) питання-репліки – виявити причинно-наслідкові зв'язки;
- г) ситуаційні завдання – визначити відповідь згідно певної ситуації;
- д) питання репродуктивного характеру – визначення практичного значення.

Підсумковий контроль проводиться за результатами поточного контролю та виконання домашньої роботи.

6. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Поточне оцінювання							Залік
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2				
ПР1	ПР2	ПР3	ПР4	ПР5	ПР6	ПР7	
15	15	15	15	15	15	10	∑100

ПР – практичне заняття

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Навчально-методичне забезпечення

1. Навчальна та робоча програми.
2. Навчальний посібник, підручник, курс лекцій, презентації.
3. Методичні рекомендації до семінарських занять із курсу.
4. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів.
5. Завдання для контрольних (модульних) робіт та питання на залік.

8. Рекомендована література

Базова

1. Антонович М. М. Міжнародне право : навчальний посібник. Київ : Юрінком Інтер, 2011. 384 с.
2. Баймуратов М. О. Міжнародне право. Харків : Одиссей, 2010. 672 с.
3. Батрименко В. І. Міжнародне право : навчальний посібник. Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2012. 323 с.
4. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 544 с.
5. Гордеюк А. О., Гуцу С. Ф. Міжнародне право [Текст] : навч. посібн. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т". Харків : ХАІ, 2014. 52 с.
6. Дяків Т. Є., Тетарчук І. В. Міжнародне право. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 207 с.
7. Міжнародне право : підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. Київ : Знання, 2012. 631 с.

Додаткова

8. Буткевич В. Виклики міжнародному праву в умовах глобалізації світу. *Право України*. 2012. № 3-4. С. 12-50.
9. Буткевич О. В. Історія міжнародного права : підручник. Київ : Ліра-Ка, 2018. 408 с.
10. Іванченко О. Способи узгодження норм національного права з нормами міжнародного права. *Юридичний вісник*. 2013 . № 2. С. 178-182.
11. Міжнародне право ХХІ століття: сучасний стан та перспективи розвитку : кол. моногр. з нагоди 60-ліття В. М. Репецького / за ред. М. М. Микієвича; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів : ЛА «Піраміда», 2013. 320 с.
12. Мушак Н. Б. Правові засади функціонування Шенгенського простору : монографія / Наталія Мушак ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Одеса : Фенікс, 2017. 438 с.
13. Перепьолкін С. М., Сироїд Т. Л., Філяніна Л. А. Міжнародне право : словник-довідник / під заг. ред. Т. Л. Сироїд. Харків : Юрайт, 2014. 408 с.
14. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник. Харків : Право, 2019. 310 с.
15. Чижмарь, Ю. В. Національне та міжнародне право : теоретико-правові проблеми : монографія. Харків : Діса плюс, 2015. 472 с.

Інформаційні ресурси

16. Законодавство України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>
17. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL : www.nbuv.gov.ua.
18. Репозитарій ЛДУФК. URL : <http://repository.ldufk.edu.ua/>
19. Конституція України. Відом. Верховної Ради України. 1996. № 30, ст. 141. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

9. Узгодження з іншими навчальними дисциплінами

№з/п	Назва навчальної дисципліни, щодо якої проводиться узгодження	Прізвище та ініціали викладача	Підпис
1	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств	Іванюк У.В.	
2	Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України	Думич Н.Б.	
3	Міжнародний бізнес	Іванюк У.В.	
4	Діловий протокол та ведення переговорів	Гнилянська О.В.	

10. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки (причини, ініціатори тощо)